GREENLAWNS SCHOOL , WORLI

Terminal Examination - 2018- 19

इयत्ताˊ सातवी　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　पूर्णांकˊ **80**

दिनांकˊ **21□9□18**　　　　　　　　**विषयˊ मराठी**　　　　　　　　वेळˊ **2** तास

सूचना ः सगळे प्रश्न अनिवार्य आहेत□

शुध्द भाषा व सुवाच्य लेखन अपेक्षित आहे□

“ विभाग - अ”

भार्षा विभाग □अंकˊ **40**□

प्रश्न **1**) खालीलपैकी एका विषयावर निबंध लिहा ःˊ　　　　　　　　　　□**8**□

1□गुलाबपुष्पाचे मनोगत

2□खरा मित्र

3□मी डॉक्टर होणार

प्रश्न **2**) खालील मुद्दयाच्या आधारे गोष्ट तयार करून योग्य शीर्षक द्या व तात्पर्य लिहा ःˊ　□**5**□

दोन मांजरे आनंदात उडया मारणेˊ त्यांना प्रश्न पडणेˊ लोण्याची सारखी वाटणी करणेˊ माकडाने गंमत बघणेˊ माकडाला विनंती करणेˊ माकड मदतीस तयार होणेˊ वाटणी करताना लोणी खाणेˊ मांजरांचे निराश होणेˊ तात्पर्य□

प्रश्न **3**) खालील उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दांत लिहा ःˊ　□**10**□

महाराष्ट्रात संतांची परंपरा फार मोठी आहे □संत हा स्वतःसाठी जगत नसतो □तर तो समाजाच्या उद्धारासाठी सारे आयुष्य खर्च करतो□ज्ञानदेवकालीन संतांमध्ये नामदेवांचे स्थान मोठे आहे □शके **1192** म्हणजे इ□स□**1270** मध्ये कार्तिकी एकादशीस नरसीˊ बामणी येथे नामदेवांचा जन्म झाला□नामदेवांचे वडील दामासेठी पंढरपूरच्या विठ्ठलाचे भक्त होते□नामदेवांनी विसोबा खेचर यांना आपले गुरू मानले होते□ज्ञानदेवांच्या सहवासात संत नामदेवांनी पंढरीची वारी केली□ संतजनांचा सहवास अनुभवला आणि नामसंकीर्तनाचा वसा घेतला□‘ नाचू कीर्तनाचे रंगी। ज्ञानदीप लावू जगीं। ।’ ही नामदेवांची प्रतिज्ञा होती ज्ञानेश्वरांनी समाधी घेतल्यानंतर नामदेव उत्तरेकडे पंजाबात गेले□तेथे त्यांचे **18**ˊ **20** वर्षे वास्तव्य होते□शिखांच्या आदिग्रथांतˊ ग्रंथसाहेबात ˊ नामदेवांच्या नावावरील **61** पदे समाविष्ट झालेली आहेत□पंजाबात नामदेवांना अनेक शिष्यगण मिळाले□संत नामदेवांची रचना अतिशय रसाळ आहे□ते अतिशय मार्मिक दाखले योजतात□ नामदेवांच्या सहवासात आलेल्या सर्वांनी अभंग रचले □त्यांत जनाबाईचे अभंग लोकप्रिय आहेत□ती स्वतःचा उल्लेख ‘नामयाची जनी’ असा करते□इ□स□**1350** मध्ये संत नामदेवांचा अंत झाला □पण आपल्या अभंगातून ते अमर झाले आहेत□

प्रश्न ः

1) संत नामदेवांचा जन्म कधी व कोठे झाला ? **2**

2) संत नामदेवांची प्रतिज्ञा लिहा. **2**

3) त्यांचे गुरू कोण होते ? **1**

4) दामासेठी कोणाचे भक्त होते ? **1**

5) ज्ञानेश्वरांनी समाधी घेतल्यानंतर ते कोठे गेले ? **1**

6) जनाबाई स्वतःचा उल्लेख कोणत्या नावाने करते ? **1**

7) वाक्य बनवा ः गुरू, प्रतिज्ञा. **2**

व्याकरण विभाग

प्रश्न 4) अ) समानार्थी शब्द लिहा ः (2)

i) फासा ii) पोरी iii) पाया iv) गोड

आ) विरूध्दार्थी शब्द लिहा ः (2)

i) सेवक ii) वयस्कर iii) प्रमुख iv) आठवण

इ) लिंग बदला ः (2)

i) नर ii) बाबा iii) चिमणी iv) बायको

ई) वचन बदला ः (2)

i) विषय ii) घाणे iii) माळ iv) घोंगडी

उ) शब्द समूहांबद्दल एक शब्द लिहा ः (2)

i) कथा लिहिणारा ii) भाषण ऐकणारे iii) लोकांचा आवडता iv) अरण्याचा राजा

ऊ) अंकात लिहा ः (2)

i) एकेचाळीस ii) सत्तावीस iii) पन्नास iv) अडतीस

ए) अक्षरात लिहा ः (2)

i) २८ ii) ४४ iii) ३१ iv) ३६

ऐ) खालील वाक्यातील सर्वनाम ओळखून त्याचा प्रकार लिहा ः (1)

i) आम्हांला घरी जायची परवानगी द्या.

ओ) खालील वाक्यातील विशेषण ओळखून त्याचा प्रकार लिहा ः (1)

i) आईने मला शंभर रूपये दिले.

औ) खालील वाक्यातील क्रियापद ओळखा :- (1)

i) गणपत उगीचच ओरडतो ।

ii) मी घटाघटा पाणी प्यायलो ।

" विभाग - ब "

साहित्य विभाग (अंक 40)

प्रश्न 5) अ) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :- (12)

i) आवश्यक तेवढेच कपडे खरेदी केल्यामुळे कोणते फायदे होतील, असे तुम्हांला वाटते ?

ii) गोपाळचा कोणता गुण तुम्हांला आवडला ? का ते लिहा ।

iii) विद्यार्थ्यांनी अभयारण्यात सहलीला जाण्याचा हट्ट का धरला ?

iv) अभयारण्यातून फिरतांना सरांनी विद्यार्थ्यांना माळढोक पक्ष्यांबद्दल काय सांगितले ?

आ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा :- (4)

i) आग वेळेवर विझली नसती तर कोणते नुकसान झाले असते ?

ii) पत्र कोणी कोणाला लिहिले आहे ?

iii) कर्णागड कुठे वसलेला आहे ?

iv) माळढोक पक्ष्यांबरोबर अभयारण्यातील दोन पक्षी कोणते ?

इ) खालील रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा :- (3)

i) आपण .... कपडयांपासून वेगवेगळया .... वस्तू बनवू शकतो ।

ii) पक्षी हा .... पर्यावरणाचा .... घटक आहे।

iii) .... व .... एका पाठोपाठ एक गोपाळच्या मदतीला धावले।

ई) कोण कोणास म्हणाले ते लिहा :- (3)

i) ' चल आपण दोघं मिळून बनवूया'।

ii) " अरे वेडया , ही जंगलाची आग आपण कशी काय विझवू शकू ?"

iii) " पण साहेब , हे कसं शक्य आहे ?"

उ) शब्दार्थ लिहा :- (3)

i) निरपेक्ष ii) पोशिंदे iii) गुण्यागोविंदाने iv) कौतुकास्पद v) पौराणिक vi) हतबल होणे

पद्य विभाग

प्रश्न 6) अ) थोडक्यात उत्तरे लिहा : (6)

I) भविष्यात विद्यार्थी कसे होणार आहेत? 2

II) चिमणपाखरे परमेश्वराकडे काय मागत आहेत ? 1

III) कवीच्या अंगणात पाखरे का येतात ? 1

IV) प्रार्थना कोणी लिहिली आहे? 1

V) रानमेवा कुठे उगवला आहे ? 1

आ) खालील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा : (3)

विद्याधन .... अंबरा ||

इ) कंसात दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पुन्हा लिहा : (2)

I) काळयाशार मातीतुनी मोती - पवळयाची .... (मिजास , आस , रास)

II) माझ्या अंगणात .... चांदणं पडलं. (लख्ख , मख्ख , सख्य)

III) दूर उडुनिया जाता (आसू येती .... (गालावर , सारेजण , घरटयात)

IV) घरामंदी घरटयात जशी दुधातली .... (माय , साय , जाय)

ई) यमक जुळणारे शब्द लिहा : (2)

I) सत्यम् II) ज्ञानमंदिरा III) नीतिमंत IV) आम्हास

उ) शब्दार्थ लिहा : (2)

I) शिणणे II) मिजास III) रास IV) रानमेवा

**********समाप्त********